

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. A. K.**, bytom v B. L. ul. č. X., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. marca 2008, č. k. 5Sd/487/2005–85 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. marca 2008, č. k. 5Sd/487/2005–85, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. marca 2008, č. k. 5Sd/487/2005–85, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 29. júla 2005 č. k. X. v spojení so zmenovým rozhodnutím z 29. marca 2006, ktorým podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a § 259 a § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 12 980 Sk mesačne s účinnosťou od 1. januára 2004, zvýšený podľa § 293a ods. 2 zákona o sociálnom poistení od júla 2005 na sumu 14 902 Sk mesačne.

Podľa názoru krajského súdu odporkyňa postupovala pri výpočte starobného dôchodku navrhovateľa v súlade so zákonom, keď vypočítala jeho výšku podľa predpisov, účinných od 1. januára 2004, aj podľa predpisov, účinných do 31. decembra 2003 a po porovnaní výšky obidvoch súm mu priznala starobný dôchodok v tej sume, ktorá bola vyššia, lebo navrhovateľ, narodený dňa 8. mája 1940 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 1. januára 2004. Krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne za správne aj pri určení zvýšenia starobného dôchodku navrhovateľa, keď mu nepriznala po vzniku nároku na starobný dôchodok zvýšenie za obdobie od 8. mája 2000 do 31. augusta 2003, v ktorom navrhovateľ čerpal pracovné voľno bez náhrady mzdy a nebol zúčastnený na dôchodkovom poistení.

Krajský súd tiež poukázal na to, že doba zamestnania a výška zárobkov ako aj poskytnuté neplatené voľno bolo zo strany bývalého zamestnávateľa navrhovateľa Ministerstva financií Slovenskej republiky potvrdené v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia, pričom za správnosť evidenčných listov zodpovedá organizácia, ktorá ich vystavila a doba ako aj výška zárobkov bola hodnotená odporkyňou podľa týchto evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia. Navrhovateľ iné skutočnosti, ako sú vykázané na evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia nepreukázal. Súd sa nestotožnil s jeho tvrdením, že bol platený vo funkcii asistenta riaditeľa Európskej banky pre obnovu a rozvoj (ďalej len „EBOR“) priamo Ministerstvom financií Slovenskej republiky, lebo takáto skutočnosť by musela byť uvedená v jeho evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia. Rovnako nezohľadnil tvrdenie navrhovateľa, že nevedel o skutočnosti, že v období jeho pôsobenia v EBOR nebol zúčastnený na dôchodkovom poistení. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ vlastnoručne podpísal zamestnávateľom podanú odhlášku z dôchodkového poistenia. Preto napadnuté rozhodnutia odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ a namietal, že súd nezistil riadne skutkový stav a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Opätovne poukázal na „problematické“ obdobie rokov 1997 až 2003, domáhal sa priznania zvýšenia starobného dôchodku za obdobie od mája 2000 do decembra 2003. Tvrdil, že odporkyňa mu nezapočítala do rozhodujúceho obdobia pre priznanie starobného dôchodku 128 dní odpracovaných v roku 2000 do 7. mája 2000 a opätovne uvádzal, že nevedel o skutočnosti, že mu zamestnávateľ poskytol neplatené voľno a neplnil si povinnosti uhrádzať počas celej doby jeho činnosti

v zahraničí poistné na dôchodkové poistenie. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odporkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podmienky priznania nároku na starobný dôchodok upravuje zákon o sociálnom poistení.

Podľa § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona. Náhradné doby získané po vzniku nároku na starobný dôchodok sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto suma nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. Ak rozhodujúce obdobie na určenie priemerného osobného mzdového bodu je kratšie ako desať rokov, predlžuje sa toto rozhodujúce obdobie pred 1. januárom 1994 tak, aby bolo desať rokov. Ustanovenia § 63 ods. 1 až 8 platia rovnako.

Podľa § 66 ods. 2 zákona o sociálnom poistení ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a nepoberal tento dôchodok alebo jeho

časť, suma starobného dôchodku sa určí podľa odseku 1 a pripočíta sa k nej suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5% za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

Podľa § 23 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom zabezpečení občanovi, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok a nepoberá tento dôchodok alebo jeho časť, invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, sa zvyšuje starobný dôchodok za každých 360 kalendárnych dní zamestnania o 6% priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeriava, prípadne sa vymeral dôchodok; ak občan nebol zamestnaný 360 kalendárnych dní, zvyšuje sa starobný dôchodok za každých ďalších kalendárnych 90 dní zamestnania o 1,5% priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeriava, prípadne sa vymeral dôchodok.

Pre zvýšenie starobného dôchodku podľa odseku 1 sa do doby ďalšieho zamestnania nezapočítavajú doby pracovného voľna bez náhrady mzdy (odmeny, príjmu), doby neospravedlnenej neprítomnosti v zamestnaní a náhradné doby; ustanovenie § 10 tu neplatí, ak sa zamestnanie nevykonáva.

Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu, v odvolacom konaní sa na zdôraznenie jeho správnosti podľa § 219 ods. 2 OSP obmedzil len na doplnenie niektorých dôvodov, týkajúcich sa požiadavky navrhovateľa o zvýšenie jeho starobného dôchodku za obdobie pôsobenia v EBOR.

Z dávkového spisu vyplýva, že navrhovateľ po splnení podmienok pre nárok na starobný dôchodok bol ďalej nepretržite zamestnaný bez poberania tohto dôchodku. Jeho zamestnávateľom bolo Ministerstvo financií Slovenskej republiky a v sporných rokoch 2000 až 2003 pracoval ako asistent riaditeľa konštituencie pre Českú republiku, Maďarskú republiku Slovenskú republiku a Chorvátsko v EBOR v Londýne. Z tohto dôvodu mu zamestnávateľ poskytol pracovné voľno bez náhrady mzdy. Počas tohto obdobia nebol účastníkom dôchodkového systému EBOR a bol odhlásený z dôchodkového poistenia v Slovenskej republike.

Keďže navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a bol po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, odporkyňa v súlade s § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vypočítala výšku starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení, aj podľa zákona o sociálnom poistení a prizнала mu tú sumu, ktorá bola vyššia, t. j. sumu podľa zákona o sociálnom poistení, pričom prihliadla aj na zvýšenie starobného dôchodku podľa § 66 ods. 2 zákona o sociálnom poistení za 122 dní v roku 2003, t. j. od ukončenia jeho pôsobenia v EBOR do 31. decembra 2003.

K námietke navrhovateľa, že mu odporkyňa mala zvýšiť starobný dôchodok za celé obdobie nepretržitého zamestnania po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok treba uviesť, že podľa zákona o sociálnom poistení prichádza do úvahy takéto zvýšenie dôchodku len vtedy, ak dôchodca získal po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti (za každých 30 dní zvýšenie o 0,5%) ďalšie dni dôchodkového poistenia. Z dávkových spisov však vyplýva, že v spornom období navrhovateľ nebol dôchodkovo poistený za čas, kedy vykonával prácu v EBOR, a preto mu takéto zvýšenie nepatrí.

Aj zákon o sociálnom zabezpečení predpokladá zvýšenie starobného dôchodku občanovi, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok a nepoberá tento dôchodok alebo jeho časť, invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, a to za každých 360 kalendárnych dní zamestnania o 6% priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral dôchodok, resp. za každých ďalších kalendárnych 90 dní zamestnania o 1,5%, avšak pre zvýšenie starobného dôchodku sa do doby ďalšieho zamestnania nezapočítavajú doby pracovného voľna bez náhrady mzdy (§ 23 ods. 1 a 2). Z dávkových spisov však vyplýva, že navrhovateľ v období práce v EBOR čerpal pracovné voľno bez náhrady mzdy, a preto mu nevznikol nárok na takéto zvýšenie ani podľa zákona o sociálnom zabezpečení.

Skutočnosť, že medzi Ministerstvom financií Slovenskej republiky a EBOR existovali dohody o príspevku na čiastočné financovanie funkcie, v ktorej navrhovateľ v EBOR pôsobil, nemala vplyv na skutočnosť, že navrhovateľovi bolo zo strany zamestnávateľa poskytnuté pracovné voľno bez náhrady mzdy a ani nezakladala účasť navrhovateľa na dôchodkovom poistení, lebo z vyplatenej odmeny navrhovateľ poistné na dôchodkové poistenie neodvádzal.

Tvrdenie navrhovateľa, že mu odporkyňa nezapočítala pre vznik nároku na starobný dôchodok a pre určenie jeho výšky 128 dní odpracovaných v roku 2000 do 7. mája 2000 nezodpovedá obsahu spisov, lebo uvedenú dobu odporkyňa navrhovateľovi zohľadnila, o čom svedčí aj údaj na druhej strane osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý je prílohou napadnutého rozhodnutia.

Rovnako nemožno zohľadniť námietku navrhovateľa, podľa ktorej nevedel, že počas jeho pôsobenia v zahraničí zamestnávateľ zaňho neodvádzal poistné na dôchodkové poistenie, lebo na odhláske z dôchodkového poistenia zo 16. septembra 1997 sa nachádza jeho podpis.

Ďalšie námietky navrhovateľa, svedčiace o jeho nespokojnosti s postupom zamestnávateľa v tomto konaní neboli právne významné, preto sa nimi odvolací súd nezaoberal.

Zo spisov vyplýva, že krajský súd dostatočne a riadne zistil skutkový stav veci a pri rozhodovaní vychádzal zo správneho právneho názoru. Skutočnosti, ktoré by mohli spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa neboli v odvolacom konaní zistené.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu navrhovateľa nevyhovел a napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2009

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová